

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

Factors Affecting the Innovativeness of Entrepreneurs in Small and Medium Enterprises
in Pattani, Yala and Narathiwat Provinces

นัสรี มะแน^{1*} และพงศกร พิษยदनย²

Nasree Manae^{1*} and Pongsakorn Pitchayadol²

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

²คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000

¹Faculty of Management Science, Prince of Songkla University, Hatyai, Songkla 90112. Thailand

²Faculty of Commerce and Management, Muang Trang, Trang 92000. Thailand

*Corresponding author, e-mail: nasree.m@yru.ac.th

(Received: June 24, 2019; Revised: Aug 7, 2019; Accepted: Sep 14, 2019)

บทคัดย่อ

ปัจจุบันผู้ประกอบการไทยยังขาดความสามารถทางนวัตกรรม เห็นได้ชัดจากการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาน้อยมาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเงินทุน และภาคธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 ราย วิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ เท่ากับร้อยละ 19.0 คุณลักษณะของผู้ประกอบการและปัจจัยภายนอกมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.307 และ 0.250 ตามลำดับ จึงชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการจำเป็นต้องพัฒนาที่ตัวของผู้ประกอบการเอง และภาคส่วนภายนอกที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่เจริญเติบโตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงและสภาพการแข่งขันในปัจจุบันได้

คำสำคัญ : ความสามารถทางนวัตกรรม คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ความสามารถทางการแข่งขัน

Abstract

At present, Thai entrepreneurs still lack the innovativeness. Obviously, the registration of intellectual property is very small. It is therefore necessary to investigate the entrepreneur's characteristics of and external factors which are government sector, educational sector, capital sector and business sectors that affect the innovativeness of small and medium enterprises (SMEs) in Pattani, Yala and Narathiwat provinces. Questionnaires were employed to collected data. 188 respondents were returned. The statistics used in this research were descriptive statistics that are shown in the form of frequency, percentage, mean and standard deviation and Inferential statistics are shown in the form of multiple regression analysis. The study revealed that characteristics of entrepreneurs and external factors positively affect the innovativeness among entrepreneurs of small and medium-sized enterprises with statistical significance at the level of 0.05. Moreover, both factors explained the variance of

entrepreneurial innovativeness at 19%, whereas the entrepreneur characteristics show a regression coefficient of the predictors in the standard score at 0.307 and external factors show a regression coefficient of the predictor in the form of standard score at 0.250. Therefore, pointed out that development Innovativeness of Entrepreneurs must developing entrepreneurs themselves and external factors implicated. In order to small and medium-sized entrepreneurs in the southernmost of Thailand keep up with the times world change and current competition.

Keyword: Innovativeness, Entrepreneur characteristics, Competitive advantage

บทนำ

ธุรกิจในปัจจุบันอยู่ในโลกแห่งการแข่งขันที่ไร้พรมแดนมีการแข่งขันและมีความรุนแรงมากเนื่องจากมีจำนวนคู่แข่งมากขึ้น ธุรกิจจึงต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนได้ทันกับสถานการณ์และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาด โดยกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่มีส่วนสำคัญในระบบเศรษฐกิจ มีบทบาทในการผลิต การลงทุน และการจ้างงาน จึงเป็นกลไกหลักในการฟื้นฟู แก้ไขปัญหาความยากจน และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน แต่ก็ยังมีอุปสรรคอย่างมากที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ (Tanhakorn & Chantuk, 2017, p.107) จึงสะท้อนให้เห็นว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่สามารถเติบโตได้ หรือสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นได้ (Value creation)

ประเทศไทยได้มีการปรับเปลี่ยนทิศทางการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศด้วยการนำวิทยาศาสตร์ (Science-based) เป็นฐานในการพัฒนาสินค้าและบริการ ลดใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐาน (Resource based) ในการผลิตสินค้าและบริการ และลดการใช้แรงงานแบบคร่ำครึ (Labor-intensive) โดยข้อมูลการสำรวจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ประจำปี 2560 พบว่า SMEs จำนวนมากเป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และมีวิสาหกิจขนาดกลางเพียงร้อยละ 0.6 ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนวิสาหกิจขนาดกลางอยู่ที่ร้อยละ 5 และจากผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจของโลก (Global Competitiveness Index: GCI) ที่พิจารณาข้อมูลการลงทุนในด้านการวิจัยพบว่าประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยเพียงร้อยละ 0.26 เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ ไต้หวัน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในเอเชีย มีการลงทุนในด้านการวิจัยร้อยละ 2.10 (Aujirapongpan, 2010, p.58) ทั้งนี้ภาครัฐมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศเพื่อปรับเปลี่ยนประเทศไทยจากประเทศกำลังพัฒนาไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยใช้นวัตกรรมและงานวิจัยในการขับเคลื่อน และออกจากกลุ่มประเทศรายได้ปานกลาง ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง เติบโตอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในปลายปี 2569

นอกจากนี้ยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่ทำงานอยู่ท่ามกลางความไม่แน่นอน ดังนั้นต้องมีการวางแผนกลยุทธ์อย่างระมัดระวัง สิ่งสำคัญคือการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย และรู้จักตำแหน่งของตนเองเมื่อเทียบกับคู่แข่ง โดยคำนึงถึงลูกค้า เทคโนโลยี ความสามารถ อัตลักษณ์ วัฒนธรรมขององค์กร และคู่แข่ง ดังนั้นเจ้าของธุรกิจหรือผู้ประกอบการจึงต้องเป็นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับความท้าทาย สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนกลยุทธ์ที่ได้วางแผน และต้องให้ความสนใจในเรื่องนวัตกรรม เพราะนวัตกรรมและเทคโนโลยีคือเครื่องมือที่เปิดโอกาสทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Competitive advantage) นำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบการ (Robert & Jintong, 2011, p.49) โดยผู้ประกอบการต้องมีการขับเคลื่อนการประกอบการด้วยนวัตกรรม (Innovation driven entrepreneurship) หรือ IDE (Aujirapongpan, 2010, p.58) ทั้งนี้ประเทศที่จะเกิด IDE ได้ ผู้ประกอบการต้องมีความสามารถ 2 ด้านได้แก่ 1) ความสามารถด้านนวัตกรรม (Innovation Capacity) เช่น การมีนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ มีงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา เป็นต้น และ 2) ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial capacity) ซึ่งผู้ประกอบการไทยยังขาดความสามารถด้านนวัตกรรม สังเกตได้จากการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีปริมาณน้อยมาก และปริมาณนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัยน้อยเช่นกัน จากปัญหาดังกล่าว การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จึงมีความจำเป็นเพื่อนำผลการศึกษาให้ผู้ประกอบการไปใช้ในการพัฒนาตนเอง เพิ่มความสามารถทางนวัตกรรม และวางแผนการดำเนินธุรกิจ และภาครัฐสามารถนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อ

สร้างระบบนิเวศทางการประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะยกระดับความสามารถทางนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการ และช่วยให้ผู้ประกอบการในพื้นที่เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจในโลกที่มีการแข่งขันสูงและมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

ทั้งนี้ ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยได้แก่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็นพื้นที่ ๆ มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากพื้นที่อื่นในเรื่องของประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภาษา โดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและมีภาษามลายูถิ่นที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (Wani & Salaming, 2014, p.204) และเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ทำให้เศรษฐกิจส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ คราวเรือนประสบปัญหาหนี้สิน การลดลงของรายได้ สินค้าราคาแพง เงินทุนในการดำเนินธุรกิจไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายในด้านการขนส่งที่เพิ่มขึ้น (Songsom, 2009, p.37) จึงเป็นพื้นที่พิเศษที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา รวมไปถึงปัญหาเศรษฐกิจ โดยใช้กฎหมายพิเศษหรือกฎหมายความมั่นคงเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและรักษาความสงบควบคู่ไปกับการใช้นโยบายเชิงพัฒนาซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ภาครัฐ เพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้อย่างเต็มประสิทธิภาพซึ่งช่วยให้ภาพรวมของประเทศชาติดีขึ้นด้วย รัฐบาลได้มีนโยบายด้านภาษีเพื่อให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจว่าจะได้รับการสนับสนุนการลงทุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาสยังไม่พบการศึกษาในลักษณะนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเงินทุน และภาคธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
3. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายหรือระดับอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) แบบการศึกษาค้นคว้าอิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม รายละเอียดมีดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ : ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (M) และขนาดย่อม (S) ในเขตพื้นที่ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 54,175 กิจการ (Office of Small and Medium Enterprise Promotion, 2017, p.5) เลือกจากประชากรด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยพิจารณาตามจังหวัด และพิจารณาตามภาคอุตสาหกรรม พบว่า ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง (M) และขนาดย่อม (S) ของภาคการผลิตมีทั้งหมด 8,274 ราย อยู่ในจังหวัดยะลา 1,372 ราย (16.58 %) จังหวัดปัตตานี 3,920 ราย (47.38 %) และจังหวัดนราธิวาส 2,982 ราย (36.04 %)

การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้สูตร Cohen (1997, p.364) โดยใช้โปรแกรม G*Power ซึ่งเป็นโปรแกรมที่สร้างจากสูตรของ Cohen (1997, p.364) ผ่านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพจากนักวิจัยจำนวนมาก (Wiratchai, 2012, p.1) จากการประมาณค่าตัวอย่างโดยมี ค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) เท่ากับ 0.15 ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนในการทดสอบประเภทหนึ่ง (α) เท่ากับ 0.01 จำนวนตัวแปรทำนายเท่ากับ 2 อำนาจการทดสอบ ($1-\beta$) เท่ากับ 0.99 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 ตัวอย่าง ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เมื่อจำแนกตามจังหวัดจะได้ผู้ประกอบการภาคการผลิตในจังหวัดยะลาอย่างน้อย 32 ราย จังหวัดปัตตานีอย่างน้อย 89 ราย และจังหวัดนราธิวาสอย่างน้อย 67 ราย

ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็นตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ และส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการวัดความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ โดยส่วนที่ 2 – 4 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating scale) สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert scale) ประเมินคำตอบโดยทำการเลือกได้เพียงคำตอบเดียว ซึ่งมีการกำหนดให้แต่ละข้อมีคำตอบ 5 ระดับ ดังนี้ (Pattarapunsin & Jadesadalag, 2013, p.367)

5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการคำนวณพิสัย (Range) เพื่อจัดระยะห่างของแต่ละช่วงชั้นซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก ตามสูตร ดังนี้

อัตราภาคชั้น = พิสัย/จำนวนชั้น

= (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด) / จำนวนชั้น

= (5-1)/5

= 0.80

ซึ่งในการพิจารณาคะแนนของแต่ละอันตรภาคชั้นดังกล่าว ทำให้สามารถจัดทำกร แบ่งระดับคะแนน ดังนี้

คะแนนตั้งแต่ 4.21 – 5.00 ความสามารถทางนวัตกรรมอยู่ในระดับสูงมาก

คะแนนตั้งแต่ 3.41 – 4.20 ความสามารถทางนวัตกรรมอยู่ในระดับสูง

คะแนนตั้งแต่ 2.61 – 3.40 ความสามารถทางนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนตั้งแต่ 1.81 – 2.60 ความสามารถทางนวัตกรรมอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนตั้งแต่ 1.00 – 1.80 ความสามารถทางนวัตกรรมอยู่ในระดับต่ำมาก

หลังจากนั้น คำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของความสามารถทางนวัตกรรมว่าตกอยู่ในระดับใด และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ใช้ค่า IOC (Index of item-objective congruence) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกันเกิน 75 เปอร์เซ็นต์ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบ (Internal consistency method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ (α - coefficient) ค่า α ที่ได้จะแสดงถึงความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มากแสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้โดยกำหนดระดับความน่าเชื่อถือไม่ต่ำกว่า 0.7 Kaiwan (2007, p.128) เพื่อตรวจสอบความแม่นยำและความเหมาะสมของแบบสอบถามจะสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าใจตรงกันโดยใช้สูตรของ Cronbach' Alpha แสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ยอมรับได้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ตัวแปร	การทดสอบนัย	
	จำนวนคำถาม (ข้อ)	Cronbach's Alpha
1. คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	12	0.81
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ	12	0.94
3. ความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ	5	0.86

จากผลของค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค ในการทดสอบความเหมาะสมเบื้องต้นของแบบสอบถาม แสดงให้เห็นว่าตัวแปรในด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ และความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ มีค่าความเชื่อมั่นของครอนบาคที่ 0.81 0.94 และ 0.86 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่มีความเชื่อมั่นสูงกว่า 0.7 ที่เป็นระดับมาตรฐานในการใช้พิจารณา ส่งผลให้สามารถเกิดการยอมรับในแบบสอบถามครั้งนี้ได้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามออนไลน์ภายในจังหวัดปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส ได้แบบสอบถามกลับมา 223 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง 188 ราย คัดเลือกชุดที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ได้ 203 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่วิธีสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับการ อภิปรายผลการศึกษา โดยนำเสนอในรูปแบบดังนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (Saecow, 2014, p.27) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เพื่อใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent variables) และตัวแปรตาม (Dependent variables) ซึ่งใช้การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมของแต่ละองค์ประกอบ (Factor) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทาง นวัตกรรม โดยมีสมการดังนี้

$$Y = a + (b_1X_1) + (b_2X_2) + \text{error}$$

โดย

Y = ความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ

X1 = คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

X2 = ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรม

Error = ความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 188 ราย และได้แบบสอบถามที่ ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ได้ 203 ชุด ผลการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์และคุณลักษณะของสถานประกอบการ ซึ่งเป็น ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28.6 เมื่อแบ่งตามตำแหน่งงานพบว่าส่วนใหญ่ เป็นผู้ก่อตั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาเป็นผู้ช่วยผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 59 อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 13.3 ผู้จัดการ คิดเป็น ร้อยละ 8.4 และผู้บริหารระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 6.9 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อย ละ 43.8 รองลงมาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 4.4 และไม่ได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่มี ประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.4 น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.0 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.7 มากกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.4 และ 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ ทั้งนี้กิจการส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่จังหวัด นราธิวาส คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมา ปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 44.8 และยะลา คิดเป็นร้อยละ 21.2 ตามลำดับ และกิจการ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินการ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.8 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.0 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.2 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการในด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อ ความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการพบว่าอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 4.05, S.D.= 0.80) เมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่าการดำเนินงานเชิงรุกมีระดับสูงที่สุด โดยอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X}$ = 4.25, S.D.= 0.57) รองลงมาเป็นความเป็น ตัวของตัวเองอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.13, S.D.= 0.58) ด้านความกล้าเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.01, S.D.= 0.58) อันดับ สุดท้ายคือความก้าวร้าวในการแข่งขันอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 3.83, S.D.= 0.73) ซึ่งระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการในด้าน คุณลักษณะของผู้ประกอบการทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสามารถทาง นวัตกรรมของผู้ประกอบการอยู่ในระดับสูง

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.63, S.D.= 1.27) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านภาครัฐมีระดับที่สูงที่สุด โดยอยู่ใน

ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$, S.D.= 1.18) รองลงมาเป็นด้านภาคการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$, S.D.= 1.21) ด้านภาคธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$, S.D.= 1.08) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านภาคเงินทุนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.42$, S.D.= 1.13) ซึ่งระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่งผลให้ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์ระดับอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จากผลการศึกษาพบว่า อิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression analysis)

ตัวแปร	B	S.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.439	0.375		3.838	0.000
คุณลักษณะของผู้ประกอบการ	0.471	0.093	0.327	5.083	0.000
ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรม	0.163	0.042	0.250	3.886	0.000

R = 0.445 R Square = 0.198 Adjusted R Square = 0.190 S.E. = 0.5671 F = 24.631*

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรม สามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการได้ ร้อยละ 19.0 จากผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดระดับความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการฯ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่าตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมมากที่สุดคือ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.327 และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.250 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยภายนอก พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นตัวเอง (Autonomy) ความกล้าเสี่ยง (Risk taking) การดำเนินงานเชิงรุก (Proactiveness) และความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive aggressiveness) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การดำเนินงานเชิงรุกมีระดับที่สูงที่สุด ดังนั้นระดับความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการนั้นต้องมาจากตัวผู้ประกอบการเอง หากผู้ประกอบการมีคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะการดำเนินงานเชิงรุกซึ่งเป็นการทำงานที่นำหน้าคู่แข่ง (First mover) ทำให้คู่แข่งเป็นฝ่ายตั้งรับ เพราะธุรกิจเรามีการนำเทคโนโลยีและคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดเวลา มีการสำรวจตลาด คาดการณ์ความต้องการลูกค้าได้ เป็นผู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จนเกิดการได้เปรียบและสร้างกำไรในการประกอบการและพัฒนานวัตกรรมของผู้ประกอบเอง ในส่วนของปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ ซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเงินทุน และภาคธุรกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านภาครัฐมีระดับที่สูงที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการโดยเฉพาะภาครัฐที่มีบทบาทอย่างมากในการทำให้เกิดความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ เพราะภาครัฐเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เมื่อภาครัฐมีการสนับสนุน ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ มีนโยบายด้านภาษีสำหรับการลงทุนหรือการเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนานวัตกรรม หรือมีนโยบายที่กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในการประกอบการ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการพัฒนาและคิดค้นนวัตกรรมมากขึ้น และมีส่วนให้ภาคส่วนอื่น ๆ หันมาให้ความสนใจในการขับเคลื่อนนวัตกรรมด้วย เพื่อต้องการสนองนโยบายของภาครัฐ เช่น

ภาคการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาให้ความรู้ ร่วมวิจัยในการพัฒนานวัตกรรม ภาคธุรกิจเป็นพี่เลี้ยง ถ่ายทอดประสบการณ์ ภาคเงินทุนสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมแก่ผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี เพื่อสร้างสังคมของผู้ประกอบการเชิงนวัตกรรมที่เรียกว่า Innovation driven entrepreneurship (IDE) ecosystem หรือ ระบบนิเวศทางการประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพราะความสามารถทางนวัตกรรม (Innovativeness) มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้ประกอบการของประเทศ ดังนั้น ผู้ประกอบจึงต้องมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรม ในการยกระดับการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการสร้าง “นักรบเศรษฐกิจ” โดยใช้นวัตกรรมเป็นอาวุธสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการหรือไม่

การศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นตัวเอง (Autonomy) ความกล้าเสี่ยง (Risk taking) การดำเนินงานเชิงรุก (Proactiveness) และความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive aggressiveness) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลทางบวกต่อความสามารถทางนวัตกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jiraphanumes *et al.* (2011, p.1) ที่กล่าวว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการของผู้บริหารทำให้ความสามารถทางนวัตกรรมเพิ่มขึ้น โดยปัจจัยการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม และยังทำให้ส่งผลทางตรงและทางอ้อมไปยังผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาารายข้อคำถามพบว่าข้อที่ผู้ประกอบการให้ความเห็นในระดับที่สูงที่สุด คือ การดำเนินงานเชิงรุก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการที่มีความมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถทางนวัตกรรมมากที่สุด เนื่องจากผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจ ให้คำสั่ง รวมถึงบริหารจัดการ หรือใช้กลยุทธ์ในการดำเนินงาน ซึ่งมีความกล้าเสี่ยง มีการดำเนินงานเชิงรุก ทำให้มีความสามารถทางนวัตกรรมสูง สอดคล้องกับ Rhee *et al.* (2010, p.65) กล่าวว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการทำให้การดำเนินงานขององค์กรดีขึ้นและส่งผลต่อส่งผลกระทบต่อนวัตกรรมขององค์กรด้วย โดยการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการมีผลต่อการเรียนรู้และความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องเป็นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับความท้าทาย มีความสามารถในการมองหาโอกาสทางธุรกิจเพื่อให้ธุรกิจเกิดกำไร ต้องคิดค้นสร้างสิ่งใหม่ ๆ และสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งคนที่เป็นผู้ประกอบการนั้นต้องมีนวัตกรรมเป็นเครื่องมือหลักในการทำธุรกิจ โดยผู้ประกอบการจะเป็นผู้ที่ทำการเปลี่ยนแปลงตลาด เป็นผู้ที่น่าทรัพยากรในท้องถิ่นมารวมกันเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่

2. ปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการหรือไม่

การศึกษาปัจจัยภายนอกส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งประกอบด้วย ซึ่งได้แก่ ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเงินทุน และภาคธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกส่งผลทางบวกต่อความสามารถทางนวัตกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang (2018, p.399) ซึ่งกล่าวว่า รัฐบาลเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดขีดความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมแม้ว่าบทบาทและระดับของการมีส่วนร่วมในนวัตกรรมจะเป็นที่ถกเถียงกัน การแทรกแซงของรัฐบาลสามารถมีส่วนสำคัญในการสนับสนุน R & D และนวัตกรรมเนื่องจากตลาดเพียงอย่างเดียวไม่สามารถให้สิ่งจูงใจที่เพียงพอ สอดคล้องกับ Patanakul & Pinto (2014, p.97) ได้กล่าวว่าการกำหนดนโยบายของภาครัฐทำให้เกิดการพัฒนาแรงงานทำให้องค์กรขับเคลื่อนตัวเองให้มีการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยการออกกฎหมายของรัฐบาลจะสามารถส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมที่เสริมสร้างการแข่งขัน และการช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น การอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ การสนับสนุนเงินทุน เป็นต้น) เพราะ รัฐบาลมีบทบาทอย่างมากในการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะนวัตกรรมยังคงเป็นรากฐานที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อหน่วยงานของรัฐบาลสนับสนุนอย่างแข็งขันและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลสามารถสร้างโอกาสในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนและเป้าหมายด้านนโยบายในขณะเดียวกันก็มีความยืดหยุ่นในการช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่ง Daia & Steven (2018, p.23) ได้อธิบายว่านโยบายของรัฐบาลใน

ระดับประเทศจะนำไปสู่การปรับตัวของผู้ประกอบการในระดับสูงขึ้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองว่าความมีประสิทธิภาพของนโยบายใหม่มีความเป็นไปได้มากขึ้น ในขณะที่ภาคการศึกษา ภาคธุรกิจ ภาคเงินทุน มีส่วนในการส่งเสริมความสามารถทางนวัตกรรมแก่ผู้ประกอบการรองลงมาตามลำดับ สอดคล้องกับ Nugroho (2015, p.102) แรงผลักดันที่ทำให้ธุรกิจเติบโตและนำเทคโนโลยีมาใช้ และเกิดการพัฒนานวัตกรรมใหม่ เกิดจากผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันสูง รวมไปถึงความร่วมมือในการทำวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกันของธุรกิจ และการที่องค์กรใช้ประโยชน์จากการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจจะทำให้องค์กรเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านต้นทุน คุณภาพสินค้า ด้านการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งสิ่งนี้ องค์กรต้องการจากการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจคือต้องการมีส่วนร่วมในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อให้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ในระยะยาว ดังนั้นการสนับสนุนโดยตรงจากการวิจัยและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ด้านภาษาสำหรับการลงทุนในเทคโนโลยีที่ยั่งยืนและโครงการด้านความช่วยเหลือด้านเทคนิคอื่น ๆ ภายใต้นโยบายอุตสาหกรรมสามารถสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ดีได้ สิ่งนี้สามารถช่วยส่งเสริมและรักษานวัตกรรมและการพัฒนาอุตสาหกรรม

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้ง 2 ส่วน นั่นคือคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการซึ่งเป็นปัจจัยภายในจากตัวผู้ประกอบการเพราะผู้ประกอบการเป็นผู้ขับเคลื่อนธุรกิจ เนื่องจากธุรกิจมีการแข่งขันสูง มีผู้ประกอบการรายใหม่เพิ่มมาเรื่อย ๆ ผู้บริโภคมีตัวเลือกมากขึ้น ดังนั้นจึงต้องพัฒนาธุรกิจให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะการดำเนินงานเชิงรุกซึ่งเป็นการดำเนินงานที่นำหน้าคู่แข่ง โดยให้คู่แข่งปรับตัวและตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลงของเรา เพราะธุรกิจเรามีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดเวลา และปัจจัยภายนอกได้แก่ ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเงินทุน และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐมีบทบาทอย่างมากในการทำให้เกิดความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ เพราะภาครัฐเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะนโยบายต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนช่วยในการทำงานด้วยโดยอาจตั้งเป็นกฎระเบียบและมอบนโยบายให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปช่วยเหลือผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้โดยตรง

ข้อเสนอแนะ

1. คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการซึ่งเป็นเจ้าของธุรกิจจะต้องเป็นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการโดยเฉพาะการดำเนินงานเชิงรุกซึ่งเป็นการดำเนินงานที่นำหน้าคู่แข่ง ทำให้คู่แข่งเป็นฝ่ายตั้งรับ เพราะธุรกิจมีการนำเทคโนโลยีและคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดเวลา มีการสำรวจตลาดคาดการณ์ความต้องการลูกค้าได้ เป็นผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จนเกิดการได้เปรียบและสร้างกำไร มีความสามารถในการบริหารจัดการ บริหารความเสี่ยง และรับมือกับความท้าทาย การดำเนินงานที่มีแผนกลยุทธ์ สามารถมองหาโอกาสทางธุรกิจเพื่อให้ธุรกิจเกิดกำไรและเติบโต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นคำใหม่ การบริการใหม่ กระบวนการทำงานใหม่ หรือสิ่งแปลกใหม่อยู่เสมอ

2. ภาครัฐควรสร้างบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่ช่วยให้ผู้ประกอบการมีความคิด สร้างและถ่ายทอดนวัตกรรมซึ่งอาจจะเริ่มจากการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน กระตุ้นให้มีการลงทุนในนวัตกรรม เป็นตัวกลางในการจับมือกับ ภาคการศึกษา ภาคเงินทุน ภาคธุรกิจ รวมไปถึงการทบทวนและประเมินผลกระทบจากกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในนวัตกรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีแหล่งเงินทุนที่มีความต่อเนื่อง จะทำให้ผู้ประกอบการมองเห็นโอกาสจากนวัตกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ภาครัฐต้องกระจายโอกาสทางธุรกิจให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธุรกิจเกิดใหม่ ๆ และประชาชนฐานราก ให้เท่าเทียมกัน จึงจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและได้รับประโยชน์จากนวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

Aujirapongpan, S. Vadhana, P. Chandrachai, A & Cooparat, P. (2010). The terms and classifications on Innovation which play vital role in the Innovation Capability of the entrepreneurs. *Thammasat Business Journal*, 33, 49-65. (in Thai).

- Cohen, J. (1977). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. New York: Academic.
- Jiraphanumes, K., Aujiropongpan, S. & Chamchang, P. (2011). The Effect of Entrepreneurial and Strategic Orientation on Innovativeness and Performance: The Empirical Study of the Listed Companies in the Market for Alternative Investment (MAI). *Journal of management sciences*, 28, 1-15. (in Thai).
- Wang, J. (2018). Innovation and government intervention: A comparison of Singapore and Hong, *Research Policy*. 47(2), 399-412. doi: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2017.12.008>.
- Kaiwan, Y. (2007). *Lak Kan Tham Wichai Lae Kan Tham Witthayaniphon*. Bangkok: Sun Sue Soem KrungThep. (in Thai).
- Nugroho, M. A. (2015). Impact of Government Support and Competitor Pressure on the Readiness of SMEs in Indonesia in Adopting the Information Technology. *Procedia Computer Science*, 72, 102-111. doi: 10.1016/j.procs.2015.12.110.
- Office of Small and Medium Enterprise Promotion. (2017). *Botsarup Phuborihan Rai ngan Sathanakan Wisahakit Khanat Klang Le Khanat Yom Pi 2017*. [Online]. Retrieved October 18, 2017, From: <http://www.sme.go.th/th/download.php?modulekey=215>. (in Thai).
- Patanakul, P. & Pinto, J. (2014). Examining the roles of government policy on innovation. *The Journal of High Technology Management Research*, 25(2), 97-107. doi: 10.1016/j.hitech.2014.07.003.
- Pattarapunsin, T. & Jadesadalog, J. (2013). The influence of brand loyalty of packaged rice. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 6(3), 363-379. (in Thai).
- Rhee, J. Park, T. & Lee, D.H. (2010). Drivers of innovativeness and performance for innovative SMEs in South Korea: Mediation of learning orientation. *Technovation*, 30, 65-75.
- Robert A.B. & Jintong T. (2011). The role of entrepreneurs in firm-level innovation: Joint effects of positive affect, creativity, and environmental dynamism. *Journal of Business Venturing*, 26, 49-60.
- Saecow, T. (2014). *The organizational factors that affected the innovative behavior in the practices for AEC preparation, of the food processing (meat) industry in the Bangkok Metropolitan Region*. Independent Studies – Master. Bangkok University. (in Thai).
- Songsom, A. (2009). Household economy in Pattani province under the Southern Unrest. *Journal of Humanities and Social Sciences Prince of Songkla University*, 5(2), 37-70. (in Thai).
- Tanhakorn, T. & Chantuk, T. (2017). How to Be New Generation Entrepreneurs in Thailand 4.0. *RMUTT Global Business and Economics Review*. 12(2), 107-122. (in Thai).
- Wani, S. & Salaming, M. (2014). The co-existence of communities in multicultural society: a case study of Sai Khao Subdistrict, Khok Pho District, Pattani Province. *Journal of Politics and Governance*, 4(1), 204 – 219. (in Thai).
- Daia, W. & Steven, S. (2018). Government policies and firms' entrepreneurial orientation: Strategic choice and institutional perspectives. *Journal of Business Research*, 93, 23–36.
- Wiratchai, N. (2012). *Kan Kamnot Khanat Tuayang Lae Sathiti Wikhro Mai Mai Thi Nasonchai Nai Kan Nam Sanoe Phonngan Wichai Haeng Chat 2012*. Bangkok: national research council of Thailand. (in Thai).